

ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՅՐ ԱԹՈՂՈՒՄ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԶՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ԱՌԹԻՎ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՍՈՒՐԲ
ՊԱՏԱՐԱԳ, ՔԱՐՈՉ ԵՎ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՄԱՂԹԱՆՔ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

Հոկտեմբերի 4-ն է, կիրակի: Արարատյան
դաշտի վրա բացվել է Հայաստանի աշնանա-
յին ոսկի առավոտը:

Այսօր Վեհափառ Հայրապետի զահակա-
լության շորորդ տարեդարձն է: Մայր Աթո-
ռում տոնական եռուզեռ է: Այս ուրախ առի-
թով Մայր Տաճարում կմատուցվի հանդիսա-
վոր սուրբ պատարագ և կկատարվի Հայրա-
պետական մաղթանք:

Ժամը 11-ին սկսվում է սուրբ պատարագը:
Պատարագին է Հոգևոր Ճեմարանի վերա-
տեսուչ գերաշնորհ Տ. Հայկազուն սրբազա-
նը:

Դասերում տեղ են գրավել պաշտոնական
անձինք և արտասահմանյան ուխտավորներ՝
Բեյրութից՝ տեր և տիկին Ալթունյանները,
Փարիզից՝ տեր և տիկին Ութունյանները,
Հնդկաստանից՝ տեր և տիկին Նաճարյաննե-
րը, Հյուսիսային Ամերիկայից՝ պրոֆ. Մա-
նասե Սևակը, դերասաններ տեր և տիկին
Վարդյանները, Ռումինիայից՝ թեմական
խորհրդի ատենապետ Դանիելյանը, Բուլղա-
րիայից՝ եկեղեցական խորհրդի ատենապետ
Կարապետյանը և ուրիշներ:

Ժամը 12-ին Վեհափառ Հայրապետը եկե-
ղեցական թափորով առաջնորդվում է Մայր
Տաճար՝ ամպոլանու ներքո:

Հայրապետական մաղթանքից առաջ քա-
րողում է գերաշնորհ Տ. Հայկազուն սրբա-

զանը՝ «Թագաւոր երկնաւոր, զեկեղեցի բո-
անշարժ պահեա» բնաբանով:

Քարոզիչ սրբազանը իր գեղեցիկ քարոզի-
մեջ վեր է հանում Հայ եկեղեցու նախախնա-
մական դերը հայ ժողովրդի լուսավորության
և ազգապահպանման բնագավառում: Մայր
Աթոռ Ս. Էջմիածնի գլխավորությամբ, ապա-
ջերմ բարեմաղթություններ է կատարում Հայ
եկեղեցու պալծառության, Մայր Աթոռի ան-
ասանության, Հայրենիքի բարգավաճման և
Վեհափառ Հայրապետի կյանքի արեւատու-
թյան և քաջառողջության համար:

Տոնական ու ցնծուն հնչում են Մայր Ա-
թոռի զանգերը: Մայր Տաճարում, Իջման Ս.
Սեդանի առաջ, Վեհափառ Հայրապետը, շըր-
ջապատված Մայր Աթոռի ողջ միաբանու-
թյամբ, եկեղեցական դասով, նախագահում
է Հայրապետական մաղթանքին: «Օրհնեսցի
և պահպանեսցի և նախախնամեալ պահեսցի
արեւելեան կողմն աշխարհիս և Հայրապե-
տութիւն և Հանրապետութիւն Հայոց», — օրհ-
նում է Վեհափառ Հայրապետը, որին Հայ-
նակցում է Մայր Տաճարում ներկա ողջ միա-
բանությունն ու բարեպաշտ ժողովուրդը:

Հայրապետական մաղթանքի վերջում
Մայր Տաճարում հնչում է հայ ժողովրդի
սրտից բխած ջերմ մաղթերը՝

«Երկար կյանք տուր Հայրապետին,
Երկար օրեր Հայոց Հոր.

Տե՛ր, անասան պահիր Դու միշտ -
Քո իսկ հիմնած Մայր Աթոռ»:

**ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՎ ՇՆՈՐՀԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՎԵՂԱՐԱՆԻ ԾԱՂԱՅԱ ԴԱՆՆԻՃՈՒՄ**

Վեհափառ Հայրապետը եկեղեցական թափորով առաջնորդվում է Մաղկյա դահլիճ, որտեղ կազմակերպվել էր պաշտոնական ընդունելություն՝ գահակալության շորորոդ տարեդարձի առթիվ:

Վեհափառ Հայրապետը բազմում է Հայրապետական Գահի վրա:

Հանուն Մայր Աթոռի միաբանության, առաջինը Վեհափառ Հայրապետին շնորհավորում է գերաշնորհ Տ. Վահան արքեպիսկոպոս Կոստանյանը:

«Շնորհագրող Ս. Հայրապետ:

Թույլ տվեք Մայր Աթոռի ողջ միաբանության և անձամբ իմ կողմից խորին ակնածություններ և որդիական ջերմ զգացմունքով շնորհավորել Վեհափառությանը սուրբ օժման շորորոդ տարեդարձը: Ուղիղ շորս տարի առաջ, Իջման Ս. Սեդանի առջև, կաթողիկոսական ընտրության պատգամավորները, խղճի կատարյալ գիտակցությամբ, համայն Մայր Տաճարի խնկաբույր կամարների տակ, ի մեծ ուրախություն հայ ժողովրդի, ընտրեցին Սրբությանդ Ս. Գրիգոր Լուսավորչի Գահի Գահակալ, որով և վերացավ սգո սև քողը Հայրապետական Գահի վրայից:

Եկեղեցին և Ազգը անկեղծ ոգևորությամբ և մեծ հրճվանքով ընդունեցին Ձեր ընտրությունը:

Ձեր ընտրության մեջ Հայ Ազգը չսխալվեց, ընդհակառակը, մեծագույն իմաստություն ցուցաբերեց, որովհետև Ձեր հովվապետության այս շորս տարվա բեղուն աշխատանքները պայծառ կերպով ապացուցեցին, որ Դուք Ձեր հաստատակամության, արթուն մտքի, պայծառ սրտի և ազնիվ աշխատանքի շնորհիվ եղբայր մեր մեծ ու սիրված հայրապետներին մեկը:

Դուք հաղթահարել եք նաև մեծ դժվարություններ ու համարձակորեն առաջ եք ընթանում, սակայն դեռ կան հսկայական կարիքներ ու բազմապիսի աշխատանքներ: Բայց Դուք, Վեհափառ Տե՛ր, հուսով և հավատով և ամենայն վստահությամբ առաջ եք ընթանում, որովհետև Ձեր գործերի մեջ Ձեզ հետ են հայ ժողովուրդը և հոգևոր դասը: Հավատում ենք, որ Ս. Գրիգոր Լուսավորչի հոտը կհովվեք և կսնուցեք թի վայրի դալարույն և առ շուրս հանգստեան: Իսկ մենք, Միածնաէջ Ս. Սեդանի առջև ծնրադիր, կխնդրենք Երկնավոր Հորից՝ Ձեզ առողջություն և երկար, բարվոք կյանք:

Ձերդ Սրբություն, Թույլ տվեք կրկին անգամ արտահայտել Ձեզ մեր լավագույն ցանկությունները, կրկնելով մարգարեի այս խոս-

քերը. «Տէր պահեսցէ զՔեզ յամենայն շաբթի, ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զՔեզ և ի հովանի թևոց Նորա յուսացիս»: Ամեն»:

Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին առնթրելով Հայ եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ պր. Սարգիս Գասպարյանը ողջունեց Վեհափառ Հայրապետի գահակալության շորորոդ տարեդարձը, բարձր գնահատանքով ընդգծելով Նորին Ս. Օծության հայրենանվեր և խաղաղասիրական փայլուն գործունեությունը:

Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անունից խոսեց պրոֆ. դոկտ. Ա. Ղարիբյանը, Վեհափառին հանձնելով հայրապետական ականակուռ մի մատանի՝ հատկապես պատրաստված այս առիթով: Ապա խոր հուզումով և երկյուղածությամբ խոսեցին Լիբանանի հայության անունից՝ պր. Ալթունյանը, Ֆրանսիայի հայոց առաջնորդ գերաշնորհ Տ. Սերովբե եպիսկոպոս Մանուկյանի, Գալուստ Կյուպենկյան հիմնարկության նախագահ պր. Ժոզե Ագերեդո դե Պերտիգաոյի և պր. Գևորգ Եսայանի անունից՝ պր. Եղվարդ Ութունյանը, Հնդկաստանի համայնքի անունից՝ պր. Նաճարյանը, Ռումինիայի թեմի անունից՝ պր. Դանիելյանը, Բուլղարիայի թեմի անունից՝ պր. Կարապետյանը, ինչպես նաև պր. Վարդյանը՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներին: Գերաշնորհ Տ. Կոմիտաս եպիսկոպոս Տեր-Ստեփանյանը, հանուն ներքին թեմերի, կարգաց հետևյալ ճառը:

«Վեհափառ Տե՛ր.

Աստուծո ռդրմությամբ այսօր նորից Մայր Աթոռում պատեհություն ենք ունենում տոնելու Ձեր գահակալության շորորոդ տարեդարձը:

Այս ուրախ առիթով Մայր Հայրենիքի և Սովետական Միության մեր ներքին թեմերի առաջնորդների, հոգևորականության, թեմական և եկեղեցական խորհուրդների և ողջ հավատացյալների անունից սրտազին պարտականությունն ունեմ շնորհավորելու Ձեր գահակալության շորորոդ տարեդարձը, մաղթելու Ձեզ քաջառողջություն և արևոտ օրեր, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին՝ պայծառություն, Հայ եկեղեցուն՝ բարգավաճում խաղաղության մեջ, առատության մեջ:

Վեհափառ Տե՛ր, բոլորս լավ հիշում ենք այն օրերը, երբ շորս տարի առաջ, Աղգային-եկեղեցական ժողովը ընտրեց Ձեզ կամոքն Աստուծո՝ պայծառ հույսեր կապելով Ձեր անվան և գործունեության հետ:

Գոհությամբ ամենակալին Աստուծո, որ Դուք, Ձեր գահակալության անցնող շորս տարիների ընթացքում, իրականացրիք Ձեզ վրա դրված համաշխարհային հույսերը, որովհետև Ձեզ հետ են Աստուծո օրհնությունը, հայ հավատացյալ ժողովրդի սերն ու որ-

դիական հնազանդությունը, հայրենի կառավարության բարյաջակամ, անշահախնդիր աշակցությունը, մանավանդ Մայր Աթոռի ողջ միաբանության սրտառու համախմբումը Ձեր Աթոռի շուրջ:

Արդարև, անցնող շորս տարիները բեղմնավոր եղան վանական-վարչական, շինարարական, կրթական ու կազմակերպչական աշխատանքներով:

Անցնող տարին ևս եղավ արդյունավոր մի տարի: Մայր Աթոռը, ներքին թեմերը անցկացրին խաղաղ գործունեության մի տարի, Ձեր անմիջական հսկողությամբ, թելադրությամբ և օգնությամբ:

Անցնող տարում կազմեցիք և հրապարակեցիք Եկեղեցական Սահմանադրությունը, ցանկանալով է՛լ ավելի կազմակերպված տեսնել Հայ Եկեղեցին, օրենքի և իրավունքի, պարտքի և պարտականությունաց փոխադարձ սկզբունքների հիման վրա:

Անցնող տարում, Ձեր անմիջական հսկողության ներքո, կատարվեցին հնազանդական արժեք ներկայացնող պեղումներ Մայր Տաճարում և Ս. Հովհաննիսի վանքում, և Ձեր հետևողական աշխատանքների շնորհիվ Մայր Աթոռին վերադարձվեցին երեք նշանավոր վանքեր, ինչպիսիք են Տաթևը, Հառիճան և Հաղարծինը:

Վեհափառ Տե՛ր, Ձեր գահակալության երջանիկ տարեդարձի առիթով ընդունեցիք ներքին թեմերի որդիական հարգանքն ու հավատարմությունը դեպի Ձեր բարձր անձնավորությունը և դեպի մեր Սրբություն Սրբոց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը:

Բո՛ղ միշտ բարձր մնա «Գառազան իշխանութեան մերոյ Հայրապետին»:

Թո՛ղ միշտ բարգավաճ ու խաղաղ մնա մեր պանծալի Հայրենիքը:

Թո՛ղ միշտ միասնական և անբաժանելի մնան Հայ Եկեղեցու միությունը, ազգային-եկեղեցական միասնականությունը:

«Թագաւոր երկնաւոր, զեկեղեցի քո անշարժ պահես»: Ամեն:

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներից ուխտավոր երգչուհի տիկին Ս. Վարդյանը հուզումով մեներգեց «Տէր կեցո»-ն:

Ապա խոսք առավ Վեհափառ Հայրապետը.

«Սիրելի՛ սրբազան եղբայրներ, մեծանա՛րգ պր. Գասպարյան, սիրելի՛ ուխտավորներ և հաճոյիսականներ.

Այսօր անշուշտ ուրախության օր մըն է մեզի համար: Ամեն անգամ, երբ ուրախության պահեր կապրիճեմ այս սուրբ հաւկիճ տակ, ինչ առիթներով ալ ըլլա այդ, բոլոր մեր ուրախությունները, մեր ապրումները և հույզերը վերջ ի վերջո կկապվին այս սուրբ հաստատության հետ, Մայր Աթոռ Ս. Էջ-

միածնի հետ: Մենք կկարծենք, թե միշտ և ամեն առիթով Ս. Էջմիածինն է որ կփառավորենք և Ս. Էջմիածնի օրհնությունն է որ կհայցենք:

Հի՛ենն եկող շատ իմաստալից խոսքեր կան Էջմիածնի մասին: Ս. Էջմիածնի գովքը երգող և փառաբանող այդ խոսքերեն մեկը լույս լույսի հիշելն է: Ուրեմն մեր հիմնարկը կողմն ըսված է. «Վերցրեմ Արարատը՝ Հայաստանը փուլ կգա, վերցրեմ Էջմիածինը՝ Հայաստանյայց Եկեղեցին փուլ կգա»: Հի՛ն խոսք է այս, նշմարիտ խոսք է այս, մեր ժողովուրդի դարավոր կյանքի փորձի արդյունք: Մենք կհավատանք այս նշմարտության, որովհետև մեր հոգիներով կվկայենք, թե այդ այդպե՛ս է: Այնպես, ինչպես Վեհափառ Արարատը մեր Հայրենիքի խորհրդանշին է, այնպես ալ Ս. Էջմիածինը մեր լույս հավատքի, մեր բոլոր հոգևոր գանձերու շտեմարանն է, պահպանեն ու ապավենը: Այս խոսքին մեջ կգտնենք իմաստի ուրիշ երանգ մըն ալ, այն է հայ ժողովուրդի անայալ լավատեսությունը: Ի՛րոք, խորունկ լավատեսություն մը կա այդ խոսքին մեջ Ս. Էջմիածնի և Հայաստանի նկատմամբ:

Ի՛նչ կա ավելի հավիտենական քան Արարատը: Ինչքան ժամանակ աշխարհը կա, պիտի ըլլա նաև Արարատը: Անա՛ այդ լավատեսությունը Մենք կփոխադրենք Արարատեն դեպի մեր Մայր Հայաստան և Ս. Էջմիածին: Մենք երբեք չենք կրնար տկարանալ Մեր լավատեսության մեջ Էջմիածնի հավերժականության նկատմամբ: Մեր մեծ բանաստեղծ Ավետիս Իսահակյանը հիշտ կերպով ըսավ երկու տարի առաջ. «Ինչքան ժամանակ Ս. Էջմիածինը կա՝ կլինի նաև հայ ժողովուրդը, ինչքան ժամանակ հայ ժողովուրդը կա՝ կլինի նաև Ս. Էջմիածինը»: Այս ընդմարտությունը եղած է ու կմնա մեր գոյության, մեր ոգեկան կյանքի վեմը:

Ուրեմն աղոթենք, որ Տերը Մեզ ուժ պարգևե և քիչ մըն ալ ժամանակ, որպեսզի Մեր սկսած աստվածահան գործը հասցնենք իր փառավոր վախճանին, ի մխիթարություն հայ ժողովուրդին, և, ինչո՛ւ չէ, նաև մեր հոգիներուն:

Խորապես հուզված ենք և զգացված ալն բոլոր բարի մաղթանքներուն համար, որ օրտասանվեցան այստեղ հանուն միաբանության, Գեւորգյան Հոգևոր Խորհուրդին և հանուն մեր ներքին ու արտասահմանյան թեմերուն:

Մեր շնորհակալությունը Կյուպեկեյան Նիմանարկության և իր ներկայացուցիչ նախարար պր. Նդվարդ Ուրունեյանին:

Մասնավոր շնորհակալություն և երախտագիտության խոսք կուզենք ուղղել նաև մեր

հայրենի կառավարության, որոնք ներկայացուցիչ պր. Գասպարյան իր իմաստալից և ռեպուտացիոն խոսքերով Մեզ առավել ուրախացուցանեցին: Առաջին անգամ չէ, որ անկեղծորեն այստեղ: Մենք մեր աշխատանքի կցառնակն այստեղ: Մենք մեր աշխատանքի կցառնակն հաճախ կվայելենք անոր ներկայությունը և միշտ կզգանք իր միջոցով հայրենի պետության սերն ու աջակցությունը: Պետք է այս բազմադարյան սուրբ-հաստատությունը և դեպի Մեր անձը:

Մեր գործունեության շուրջ տարիներու շրջանին չեն եղած եկեղեցական կարևոր հարցեր, որ ներկայացնեին Հայաստանի իշխանության և հուսալից բլայի: Ընդհանուրապես, Մենք միշտ գտանք սպասվածեն ավելին: Այս հանդիսավոր պահուն Մենք Մեր երախտագիտությունը կհայտնենք հայրենի կառավարության, որոնք շնորհիվ է միայն, որ Ս. Էջմիածինը իր բոլոր հաստատություններով կվերակառուցվի և կզատնա արժանի իր 16-դարյան փառքին: Այս փոփոխությամբ, բոլորովին կոչվի այս Ս. Աթոռեն կեցցե՝ մեր հայրենի կառավարությունը:

Թող Աստված իր հովանին տարածե մեր բոլորի վրա, պահե, պահպանե Հայաստանյայց Առաքելական Ս. եկեղեցին, մեր Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, մեր մյուս նվիրապետական Աթոռները՝ Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսությունը, Երուսաղեմի և Կոստանդնուպոլսո Ս. Աթոռները իրենց գահակալներով, մեր բոլոր եպիսկոպոսական և առաջնորդական Աթոռները, վաճառե ու հովանություններ իրենց բոլոր սպասավորներով: Թող Տերը պահե, պահպանե մեր համայն հավատացյալ ժողովուրդը՝ անսասան իր հավատքի մեջ դեպի մեր Ս. Էջմիածինը:

Ձեզ ևս, սիրելի՛ միաբաններ և ուխտավորներ, ի Տյառնե կհայցենք ուժ և կարողություն և բացառողք երկար տարիներ խաղաղությանը:

«Ողորմություն և օրհնություն ամենակարողին Աստուծոյ եղիցին ընդ ձեզ այժմ և միշտ»: Ամեն:

Վեհափառ Հայրապետի գահակալության շորորոք տարեդարձը Մաղկյա դահլիճում վերջացավ «Պահպանիչ»-ով:

Ընդունելության պաշտոնական մասի ավարտից հետո կատարվեց հյուրասիրություն:

ՃԱՇԿԵՐՈՒՅԹ ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ՉՈՐՐՈՐԳ ՏԱՐԵԴԱՐԺԻ ԱՌԹԻՎ

Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը հոկտեմբերի 4-ին, ժամը 3.30-ին, Հոգևոր ճեմարանի հանդիսության սրահում կազմակերպել էր ընդունելություն Վեհափառ Հայրապետի գահակալության շորորոք տարեդարձի առթիվ:

Ընդունելության ներկա էին Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին առընթեր Հայ եկեղեցու գործերի Խորհրդի նախագահ պր. Ս. Գասպարյանը և Խորհրդի նախագահի տեղակալ պր. Ս. Հովհաննիսյանը:

Պաշտոնական այս ճաշկերույթին ներկա էին Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի և Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները, Մայր Աթոռի միաբանությունը, Սփյուռքից ժամանած ուխտավորներ՝ տեր և տիկին Ալթունյանները, տեր և տիկին Ութունյանները, տեր և տիկին Նաճարյանները, պրոֆ. Մանասե Սևակին, դերասաններ տեր և տիկին Վարդյանները, պր. Դանիելյանը և պր. Կարապետյանը: Երևանից ժամանած հյուրերի թվում էին Մարտիրոս Սարյանը, դիրիժոր Օհան Դուրյանը, պրոֆ. Մետեիկյանը, պրոֆ. Կ. Ղաֆադարյանը, ճարտարապետներ Մ. Մազմանյանը, Ռ. Իսրայելյանը, Վարազդատ Հաղրուժյունյանը, Կոթիկ Հովհաննիսյանը, Բաղդիկ Արզումանյանը, ինժեներ Ա. Մատինյանը, Հոգևոր ճեմարանի դասախոսական կադրեր, վանքի պաշտոնեությունը, Մայր Տաճարի երգչախմբի ներկայացուցիչներ և այլ հրավիրյալներ:

Վեհափառ Հայրապետի աղոթքով բացվում է ճաշկերույթի սեղանը: Տոնական ուրախ ու հայրենասիրական խանդավառ մթնոլորտ է ստեղծվում անմիջապես սեղանների շուրջ:

Վեհափառ Հայրապետը առաջին բաժակը առաջարկում է Ս. Էջմիածնի պայծառության և անսասանության և Հայ եկեղեցու կենսաբան Բոլորը ոտքի են կանգնել: Մայր Աթոռի սարկավազները երգում են «Էջ Միածինն ի Շորէ» շարականը: Ա լսարանի ուսանող Կարպիս Սերայտարյանը ապրումով արտասանում է Հովհաննես Հովհաննիսյանի «Էջմիածին»-ը:

Վեհափառ Հայրապետը առաջարկում է երկրորդ բաժակը Մայր Հայրենիքի և հայրենի կառավարության կենսաբան: Բոլոր ներկաները հոտնկայա ունկնդրում են Հայկական ՍՍՌ Պետական Հիմնը (նվագ), որից հետո դահլիճում թնդում է «Հայաստան, երկիր դրախտավայր»-ը՝ Օննիկ Օդաբաշյանի կատարումով: Ապա Գ լսարանի ուսանող բարեշնորհ Սարգիս սարկավազ Սարգսյանը ջերմ շնչով արտասանում է Ջարենցի «Ես իմ անուշ Հայաստանի»-ն:

Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի ատենապետ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոսը երրորդ բաժակը առաջարկում է Վեհափառ Հայրապետի կենսաբան, որը խմվում է հոտնկայա, մինչև սարկավազների խումբը երգում է Հայրապետական մաղթերը՝ «Ամեն հայի սրտից բխած»: Վեհափառ Հայրապետի գահակալության շորորոք տարեդարձի այս ուրախ առթիվ ներկաներից շատերը շնորհավորության, բա-

րեմադրության սրտագին խոսքեր են ասում եկեղեցատիրական, հայրենասիրական վառ արտահայտություններով:

Առանձնապես շատ ջերմ են հնչում Սահակ արքեպիսկոպոսի, պրոֆ. Մանասե Սևակի, պրոֆ. Մետեիկյանի, Ա. Տիրացյանի, Մ. Մազմանյանի, Նաճարյանի ելույթները:

Ընդունելության ժամանակ գործադրվեց նաև գեղարվեստական ճոխ մի հայտագիր՝ բաղկացած խմբերգներից, մեներգներից և արտասանություններից: Մայր Աթոռի սարկավազների երգչախումբը հաջողությամբ կատարեց մի շարք խմբերգներ, ինչպես՝ «Ուրախ լեր», «Որք դարդարեցին», «Միտնի որդիք» շարականները, ինչպես նաև ժողովրդական խմբերգներ՝ «Այազյազ», «Սեղանն է առատ», «Միրուն Երևան» և այլն: Գերաշնորհ Տ. Կոմիտաս սրբազանը իր «Երբոր բացվին դռներն հուսո» մեներգով թունդ հանեց սրտերը:

Բարեշնորհ Խորեն, Պետրոս և Հակոբ սարկավազները և ուրարակիր Խորեն Հակոբյանը իրենց մեներգներով և նվագով գեղարվեստական վալիւբ պատճառեցին բոլոր ներկայիներին:

Գեղարվեստական բաժնին իրենց մասնակցությունը բերին նաև Մայր Տաճարի երգչախմբի մեներգիչներ Ժողեֆինա Սեբեդյանը, Սվետլանա Զաքարյանը, Քնարիկ Օհանյանը, Օննիկ Թերզյանը, Օննիկ Օղաբաշյանը և Հակոբ Թիմուրյանը:

Ընդունելության փայլը իրենց արտասանություններով ավելացրին բարեշնորհ Սանդրո սարկավազ Բեհբությանը («Երևան») և Գրասարանի ուսանող Հովհաննես Գաղանճյանը (Վարուժանի «Կարոտի նամակ»):

Ընդունելության ժամանակ Վեհափառ Հայրապետը բաժակ առաջարկեց վարպետի՝ ՍՍՌՄ ժողովրդական նկարիչ Մարտիրոս Սարյանի, ինչպես նաև Հայրենիքի գիտնականների, արվեստագետների, ճարտարապետների կենացը, որոնց ներկայացուցիչները գտնվում էին սեղանի շուրջ:

Վերջում, ծափահարությունների տակ խոսք անավ Վեհափառ Հայրապետը:

«Հարգելի՛ սեղանակիցներ.

Այսօր Մեր համեստ անձի շուրջը դուր հավաքված, թե՛ եկեղեցվո և թե՛ Ծաղկյա դահլիճին մեջ, հոգևոր ուրախության պահեր ապրեցանք:

Այս սեղանին շուրջ, Մենք անգամ մը ևս կուգենք շնորհակալություն հայտնել ձեր ջերմ խոսքերուն համար: Մեր իղձն ու Մեր որոշումն է՝ նոր եռանդով շարունակել Մեր սկսած սուրբ գործը և հույս ունենք, որ մեր հայրենի կառավարության օժանդակությամբ և մեր հավատացյալ ժողովուրդի բառյական և նյութական աջակցությամբ և Մեր ուժերով պիտի կարենանք հաջողիլ իրագործելու Մեր ծրագիրները:

Այստեղ արժարժվեցան մոտեր արտասանմանի մեջ կատարվող եկեղեցական պառակտումի փորձերու առնչությամբ: Մենք, իհարկե, տեղյակ ենք այս բոլորին և կհետևինք օրը-օրին, նիշտ այնպես, ինչպես բժիշկը մտահոգ՝ կհետևի՝ հիվանդի բազկերակին:

Միեկի՛ հայրենակիցներ, դո՛ւմ, որ արտասանմանն կուգա, կրնաք ձեր վերադարձին վստահեցնել բոլորին, մանավանդ բոլոր անոնց, որոնք թյուր կարծիք ունին Մեր վրա, թե սխալ և եկեղեցաբանդ է բաժանումներու և հերձումներու ճանապարհը: Եկեղեցվո և Ազգի շահը կպահանջե միություն, ներքին խաղաղություն և շինարար գործակցություն: Հաղորդեցեք անոնց Մեր սիրո ողջույները և ըսեք, թե Մեզի համար էջմիածենն ոչ մեկ հայ բաժնեված չէ, Մենք բոլորը կնկատենք Ս. էջմիածնի զավակները և կսպասենք անոնց դարձին և կմաղթենք, որ իրոք օր մը հաստատվի մեր եկեղեցվո մեջ սիրո միությունը, և մենք բոլորս միասին այստեղ՝ Փրկչի Իջման Ս. Սեղանին առաջ ծունկի եկած, աղոթենք և վերանորոգենք մեր ուխտը: Այս հույզերով, Մենք անգամ մը ևս շնորհակալություն կհայտնենք բոլորիդ՝ տալով Մեր հայրապետական օրհնությունը:

Մեր և խաղաղություն ընդ ձեզ: Ամենք:

Խմբովին երգված Տերունական աղոթքից հետո ընդունելությունը վերջացավ Վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով:

